

Kuukausiraportti - elokuu 2026
1292/02.00.02/2026

Aluehallitus 29.09.2026 § 201

Lisätiedot

Talousjohtaja Ismo Rouvinen
ismo.rouvinen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4506

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus merkitsee kuukausiraportin elokuulta tiedokseen.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Aluehallituksen hyväksymän talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti toiminnan ja talouden toteutumista käsitellään kuukausittain johtoryhmässä ja aluehallituksessa. Lisäksi taloudesta ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsauksilla aluevaltuustolle, aluehallitukselle ja tarkastuslautakunnalle. Osavuosikatsauksia tehdään kolme kertaa vuodessa: tammi-maaliskuun, tammi-kesäkuun ja tammi-syyskuun tiedoilla. Neljäs eli viimeinen raportti on tilinpäätös, joka kattaa koko vuoden seurannan. Talouden toteutumista on arvioitava kokonaisuutena ja aluehallitukselle laaditaan tulosennuste sekä katsaus strategisten mittareiden ja tuottavuusohjelman toteumasta kuukausiraportoinnin yhteydessä.

Strategiset mittarit

Hyvinvointialueen strategiset mittarit on johdettu palvelustrategian keskeisistä päämääristä. Strategiset mittarit (taulukko 1.) ovat aluehallitukseen ja -valtuustoon nähden sitovia.

1) Tavoitteenamme on, että toimintamme on asiakaslähtöistä ja laadukasta. Asiakaskokemusta mitataan NPS-suositeluindeksin avulla kaikilla palvelutuotannon toimialueilla. Organisaatiotasoisesti tavoitetasoksi on asetettu, että $NPS \geq 75$. Asiakaskokemuksen koko organisaation tunnusluku elokuussa oli 79,9, eli tavoite olisi toteutumassa.

2) Tavoitteenamme on järjestää asukkaillemme heidän tarvitsemansa palvelut oikea-aikaisesti ja lakisääteisissä ajoissa. Palvelujen saatavuutta arvioidaan "liikennevalomallin" avulla: punainen $< 90\%$, keltainen $90 \leq$ -

100 %, ja vihreä 100 % palveluista toteutuu lakisääteisessä ajassa. Tätä mittaria on mahdollista tarkastella kuukausittain. Hyvinvointialueetasolla toimialueiden mittareiden keskiarvo oli elokuun lopussa 91,7 %, joka on tavoitteen alapuolella.

3) Tavoitteenamme on, että hyvinvointialueella on riittävä, osaava ja hyvinvoiva henkilöstö. Vuoden 2026 tavoitteena on, että henkilöstön lähtövaihtuvuus on enintään 6 %. Tätä mittaria on mahdollista tarkastella kuukausittain. Elokuun lopussa lähtövaihtuvuus oli 3,6 %, joten toteuma on tavoitteessa.

4) Tavoitteenamme on, että toimintamme on taloudellisesti kestäväällä pohjalla. Hyvinvointialueen rahoitusmallissa vuosikate on tunnusluku, jonka perusteella tulevien vuosien lainanottovaltuudet määritellään. Vuoden 2026 muutettuna tavoitteena on, että vuosikate on vähintään 23,8 milj. euroa. Hyvinvointialueetasolla tavoitteen toteutumista seurataan tilikauden tulossennusteen perusteella kuukausittain. Elokuun taloustietojen perusteella vuosikate olisi asettumassa noin 25,8 milj. euron tasolle, joten taloustavoite olisi toteutumassa.

5) Tavoitteenamme on, että olemme luotettava organisaatio asiakkaillemme ja työntekijöillemme. Työntekijäkokemusta mitataan eNPS suosittelevuudeksi avulla. Tavoitearvoksi vuodelle 2026 on asetettu luku 20, joka määräytyy hyvinvointialueiden kansallisten tuloksien perusteella. Tätä mittaria on mahdollista tarkastella kvartaaleittain. Kesäkuussa mittarin arvo oli 1. Seuraava mittaus on syyskuussa.

Talossennuste

Tulosennusteen (taulukko 2.) arvioidaan kuluvaan vuoden lopussa olevan 4,4 milj. euroa, mikä olisi noin 1,4 milj. euroa muutettua talousarviota parempi tulos.

Kumulatiivinen toimintakulujen kasvu edellisvuoteen verrattuna oli elokuussa 3,5 %. Viime vuoden elokuulle kirjautui takautuvaa kiinteistöverojen palautusta, joka huomioiden vertailukelpoinen toimintakulujen kasvu edellisvuoteen verrattuna on noin 2,7 %.

Tässä vaiheessa toimintakulujen arvioidaan alittavan muutetun talousarvion noin 1,7 milj. eurolla. Tällä hetkellä hyvinvointialueen talousarvion ylityspaineet tulevat valtaosin sosiaalipalvelujen toimialueelta, jossa on kaikkiaan noin 33,2 milj. euron ylitysuha alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Muutettuun talousarvioon ylitysuha on 5,9 milj. euroa. Muiden toimialueiden talousarvioiden alitukset kuitenkin kompensoivat osan sosiaalipalvelujen taloushaasteita.

Kun tiedossa olevat arviot sekä tulo- että menopuolen merkittävimmistä tekijöistä huomioidaan, hyvinvointialueen tulosennusteen arvioidaan olevan tulokseltaan 4,4 milj. euron ylijäämäinen. Kokonaistilanne on parantunut noin 1,3 milj. euroa kesäkauden aikana. Toimialueiden tulosennusteisiin on sisällytty kuluvaan vuonna toteutuvia lisätoimenpiteitä noin 8,2 milj. euron edestä. Uusista mahdollisista

lisätoimenpiteistä ja niiden kohdentamisesta toimialueille käydään tarkentavaa keskustelua aluehallituksen ohjauksessa kuluvan vuoden edetessä.

Tuottavuusohjelma

Aluehallitukselle raportoidaan myös tuottavuusohjelman toteutumisesta. Tuottavuusohjelma sisältää merkittävimmät palvelukokonaisuudet (lisäpanostukset) lakisääteisyys turvaamiseksi, rakenteelliset muutokset (toiminnan uudistaminen) ja talouden sopeuttamisohjelman (säästöt). Tuottavuusohjelmalla ja strategisilla kehittämishankkeilla vastataan ministeriöiden hyvinvointialueelle asettamiin toimenpidesuosituksiin ja alueelle myönnetyn lisärahoituksen ehtoihin.

Talouden sopeuttamisohjelman toteutumisesta on arvio taulukossa 3. Sen mukaan tällä hetkellä toimenpiteiden vastuuhenkilöt ovat arvioineet, että noin 19,8 milj. euroa (noin 99 %) suunnitelluista toimenpiteistä olisi toteutumassa. Sopeuttamisohjelman täysimääräisen toteutumisen varmistamiseksi toimialueiden on löydettävä tarvittaessa lisätoimenpiteitä.

Aluehallitus pyysi helmikuun kokouksessaan viranhaltijoita valmistelemaan talouden tasapainotusohjelman, joka sisältää sekä lisätoimenpiteet että eurot talousarviossa pysymiseksi. Näistä lisätoimenpiteistä tulossennusteessa on huomioitu noin 8,2 milj. euroa toimialueiden varmoiksi arvioimia toimenpiteitä ja tällä hetkellä valmistelussa olevien ei vielä varmojen lisätoimenpiteiden osuus on noin 4,7 milj. euroa. Lisäsäästötoimenpiteiden toteutumisesta raportoidaan aluehallitukselle kuukausittain kuukausiraportin yhteydessä. Alkuperäisen talousarvion toteutumisen varmistamiseksi toimialueiden on löydettävä tarvittaessa lisätoimenpiteitä. Lisäsäästötoimenpiteiden toteutumisesta on arvio taulukossa 4.

Merkittävien palvelukokonaisuuksien edistäminen lakisääteisyys parantamiseksi on alkanut suunnitellusti.

Terveyspalveluissa erikoissairaanhoidon jonoja on purettu kaikilla sovitulla tavoilla 1.1.2026 alkaen. Virka-aikaista työtä on tehostettu, lisätöitä on tehty ja palveluita on ostettu muilta hyvinvointialueilta ja myös yksityisiltä toimijoilta. Ensimmäisenä tavoitteena oli saada jonot lakisääteiseen tilaan 30.4.2026 mennessä, jolloin LVV:n asettama määräaika täyttyi. Tässä ei aivan onnistuttu, vaikka jonoja saatiinkin lyhennettyä noin neljäsosaan vuoden takaiseen tilanteeseen verrattuna. LVV antoi jonojen purkamiseksi lisää aikaa 15.10.2026 saakka ja uhkasakon määrää pudotettiin 2 milj. eurosta 0,55 milj. euroon. Heinäkuun sulkujen takia jonot kasvoivat jonkin verran, mutta elokuusta alkaen jonojen purkua on jatkettu taas kaikin keinoin ja tarkoitus on päästä mahdollisimman hyvään tilanteeseen LVV:n antamaan määräaikaan mennessä. Joka tapauksessa jonojen tavoitellaan olevan lakisääteisessä tilassa vuoden loppuun mennessä.

Sosiaalipalveluissa ikääntyneiden asumisessa yli 90 päivää odottaneiden määrä on lähtenyt laskuun alkuvuodesta ja on alle tavoitetaso. Panostukset kehittyvät suunnitelman mukaisesti ja määräraha käytetään

syyskuun aikana. Vuosilomien ja pitkien poissaolojen samanaikaisuudesta huolimatta palvelutarpeen arvioinneissa yli 75-vuotiaiden osalta on pysytty lakisääteisessä tavoitteessa hyvinvointialueetasoisesti tarkastellen, mutta alueetasoisessa tarkastelussa etenkin keskisellä alueella lakisääteisyys toteutumisessa on haasteita. Lastensuojelun sijaishuollon palvelutarve on laskenut kesän aikana, mikä on tavanomaista kausivaihtelua. Työikäisten omana toimintana annetun asumisen ohjauksen asiakasmäärä on kasvanut edelleen. Myös raskaan ostopalvelun määrä on ollut kasvava. Suhdeluku näiden välillä on heikentynyt. Työikäisten ja perhepalvelujen suunnitellut rekrytoinnit ennaltaehkäiseviin palveluihin on toteutunut.

Pelastuslaitoksella valvontasuunnitelman mukaiset palotarkastukset ovat edenneet suunnitelman mukaisesti. Pelastustoiminnan ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaika on asetetun tavoitteen mukainen. Pelastustoiminnan toimintavalmius on laskettu manuaalisesti. Ensihoitopalvelun poimintavalmiusajat palvelutasopäätöksen mukaisina C-luokan tehtäviä lukuun ottamatta. C-luokan tehtävien toimintavalmiusajoissa on kuitenkin tapahtunut myönteistä kehitystä. Väestönsuojelun ja varautumisen suunnittelukokonaisuus on edennyt aikataulussa. Sodanajan uhkien arviointi valmistuu Q3 aikana ja poikkeusolojen johtamisohjeen työstäminen on aloitettu yhteistyössä yhteistyöalueen pelastuslaitosten kanssa. Väestön varoittamisen suunnitelman työstäminen valmistuu Q3 aikana.

Rakenteellisten muutosten valmistelu on parhaillaan käynnissä. Lähtökohtaisesti rakenteellisilla muutoksilla on löydettävä myös taloudellisia hyötyjä täydentämään mahdollisia talousarvion ylityksiä, jotta hyvinvointialueen taloussuunnittelukauden alijäämän kattamistavoite ei vaarannu. Rakenteelliset muutokset tulevat olemaan tärkeä osa aluevaltuuston hyväksymää alijäämän kattamissuunnitelmaa, johon liittyvä hakemus on toimitettu VM:lle kesäkuussa ja tämä hakemus on parhaillaan ministeriön käsittelyssä.